Μεγάλος Τσεκμετζές 1827 κ.λ.

Captain Charles Colville Frankland : Travels London 1829 v. I, σ. 85-6

Ἀπρίλιον 11. 1827. Περὶ τὰς 6 μ.μ. (~~καλο~~ ἐρχόμενοι ἐξ [illegible]) ἠκούσαμεν [illegible] [illegible] κ ὡς ἐπλησιάσαμεν τὸ Βυγιούκ Tchekmadjéh, συνηντήσαμεν πολυάριθμον σῶμα τῶν νεωστὶ ὀργανωθέντων στρατευμάτων μὲ δώδεκα κανόνια κ περὶ τὰ εκατὸ ἁμάξια φορτωμένα μὲ πυρομαχικὰ κ [illegible]. Ἡ κατάστασις τῶν [illegible] κ ἁμαξῶν πολὺ μὲ ἐξέπληξε, καθότι ὁ ἐξοπλισμός κ ἡ τάξις των ἐφαίνοντο νὰ ἐξισοῦνται μὲ καθε τι τοῦ εἴδους αὐτοῦ κάθε εὐρωπαϊκοῦ στρατοῦ. Οἱ ἵπποι ἦσαν ὡραῖοι κ καλῶς ὑπεζευγμένοι. Οἱ στρατιῶται ἐφαίνοντο πολὺ νέοι κ ἐφ' ὅλης τῆς παρατάξεως, ἥτις ἴσως ἀνήρχετο εἰς 1500 ἢ 2000, μόλις [illegible] μύστακα ἢ γενειάδα, ἢ ὁτιδήποτε ἄλλο ἐξωτερικὸν σημεῖον [illegible] εἶχε ἀνδρωθῆ. Τὰ [illegible] των ἦτο πολὺ ἄτακτα, κ ὁ ὁπλισμός των κ τὰ ὅπλα των καὶ τὰ φορέματα οὐχὶ ἐκ τῶν καλλίστων. Ὁ στρατὸς αὐτὸς εἶχε πολλὰς σημαίας μεταξὺ τῶν ἐκ πρασίνου μεταξωτοῦ φέρουσας ἐπ' αὐτῶν ἡμισέληνον κ ἀστέρα. Ἐγνώρισα ὅμως πολὺ χειροτέρους τὸ παρουσιαστικὸν στρατιώτας ~~κα κατώτερα ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς Τούρκους~~ νὰ νικήσωσι πολὺ καλλιτέρους των στρατιώτας ἀφ' ὅσους καλὰ [illegible] πιθανότατα θὰ εὕρωσι μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων.

Δὲν ὑπεφέραμεν ~~καμμ~~ προσβολὰς ἐκ μέρους τῶν στρατευμάτων αὐτῶν, ἐκτὸς ἐξ ἑνὸς παιδιοῦ προχωρήσαντος πρὸς ἐμέ, τὸ ὁποῖον ἔφερε τὸ [illegible] εἰς τὴν κεφαλήν μου κ μὲ ἀπεκάλεσε Γκιαούρη.

Ὁ Ἀγᾶς, ἢ Ἀξιωματικὸς ὁ ὁποῖος ἦτο σεβάσμιος τὸ παρουσιαστικὸν γέρων, κ ἀντεχαιρέτησε πολὺ ἐγκαρδίως τὸν χαιρετισμὸν ὅταν διήλθομεν ἔμπροσθέν του.

Οἱ στρατιῶται αὐτοὶ ὡς ἐπληροφορήθημεν ἀργότερα, ἦσαν προωρισμένοι νὰ ἐνισχύσωσι τὸν Ρεσὶτ πασᾶν πρὸ τῶν Ἀθηνῶν.

— — — — — —

[illegible]

Δὲν ἠδυνάμην ἀλλ' ἢ νὰ μὲ κάμῃ ἐντύπωσιν μὲ τὴν τύχην νὰ συναντῶσι τοὺς βαρβάρους αὐτοὺς καὶ ἀδιαλλάκτους ἐχθροὺς τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος καὶ ἔθνους, τὰ στίφη τῆς Ἀσίας, βαδίζοντα ἵνα εἰσβάλωσι τὰ κλασσικὰ ἐδάφη τῆς Ἀττικῆς ἢ Λακεδαίμονος· καὶ κατὰ φαντασίαν μετέβην εἰς τὴν πάλαι ἐποχὴν τοῦ Δαρείου καὶ Ξέρξου, τοῦ Λεωνίδα καὶ Μιλτιάδου.

Ὀλίγον ἀφοῦ ἐπεράσαμεν τοὺς στρατιώτας αὐτούς, εἴδομεν ἄθροισμα ὡραίων δένδρων, τὰ πρῶτα τοιαῦτα συναντήσαμεν ἀφ' ὅτου ἀνεχωρήσαμεν ἀπὸ τὸ Burgas, ἐκτὸς δύο [illegible], ἀδήλων τὴν ὅλην δρόμον, ἑκατέραν ἡμέρας δρόμον ἀπὸ τὴν ἄλλην [illegible] Caristrania καὶ Buados, καὶ τὰ ὀπωροφόρα δένδρα παρὰ τὴν [illegible].

Εἶναι πολὺ γραφικὴ ἡ ἄποψις [illegible] κωμοπόλεως τοῦ Büyük Tchekmadjé (remarkably picturesque)· κεῖται ἐπὶ εἴδους χερσονήσου, σχηματιζομένης ὑπὸ δύο ~~διωρύγων (lagoons) ἢ~~ [illegible] διωρύγων (lagoons) ἢ κόλπων τῆς θαλάσσης. Ἑνοῦται μὲ τὴν ξηρὰν πρὸς τὸ μέρος τοῦ Buados μὲ σειρὰν τεσσάρων γεφυρῶν συνισταμένων ἐξ εἴκοσι ἐξ ἀψίδων, καὶ πρὸς τὸ μέρος τῆς Κ/πόλεως ἔχει ὑψηλὸν ἀκρωτήριον, μεταξὺ τοῦ ὁποίου καὶ τῆς πεδιάδος ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀπεῦρίσκεται (περιορισμένης ὑπὸ ἑτέρου ὑψώματος), εἰσέχεται κόλπος ἐκ τῆς θαλάσσης, σχηματίζων εἶδος λιμένος. Εἰσήλθομεν εἰς τὴν κωμόπολιν εἰς τὰς ἑπτὰ καὶ τὴν εὕρομεν γεμάτην στρατιωτῶν ἀκαίρως, μὲ πολλοὺς ἀσθενεῖς· τὸ πᾶν ἦτο ἐν ἀκαταστασίᾳ τοιαύτῃ ὥστε εἶναι ὁρισμένη ἀδ-λαχή· ἐκπηδῶσα διὰ τῆς νέας καταστάσεως ἐν Τουρκίᾳ, ὥστε ὅπως καὶ ἄλλοτε ἐπληροφορήθημεν, οὐδέποτε ἴσως ἦσαν ἄτακτα [illegible] χώραν λαμβάνει/ἀπὸ τὰ νέα στρατεύματα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ